

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 5P/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200617
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3520200617.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Zuzanou Pavlíkovou vo veci starostlivosti súdu o mal. N. T., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov maloletej matky Ž. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, U. G. U. H. a neuvedeného otca za účasti starej matky K. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, U. G. U. H. o návrhu mal. matky na priznanie rodičovských práv a o zverenie mal. N. do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na priznanie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. N.Á. T., nar. XX.XX.XXXX sa z a m i e t a.

II. Mal. N. T., U.. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. G. U. H., F. XX, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. N. T., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy so 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

IV. Týmto sa r u š í uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/12/2020-21 zo dňa 07.07.2020.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Maloletá matka podala na tunajší súd dňa 28.02.2020 návrh na priznanie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k osobnej starostlivosti o svoje mal. dieťa N. T.K. a požadovala, aby za poručníka maloletého bola dovtedy, kým ona nedosiahne plnoletosť ustanovená jej matka K. T..

2. V priebehu konania súd zistil, že maloletá matka dňa 11.06.2020 opustila domácnosť, v ktorej žila so svojou matkou a mal. N.H. a odišla bývať k priateľovi, ktorý je biologickým otcom mal. N.. Súd preto uznesením 5P/12/2020-21 zo dňa 07.07.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. N. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. T.. Uznesením č.k. 5P/12/2020-23 zo dňa 08.07.2020 súd začal bez návrhu konanie o zverenie mal. N. do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. V predmetnej veci súd vykonal dokazovanie výsluchom maloletej matky a starej matky, a oboznámením rodného listu mal. N., výsledkov lustrácie v Registri obyvateľov, správy UPSVaR, výsledkov lustrácie v Sociálnej poisťovni a výpisu z Registra trestov starej matky.

4. Maloletá matka na pojednávaní uviedla, že je pravdou, že v júni 2020 odišla z domácnosti svojej matky za priateľom, s ktorým žila na ubytovni v Trenčíne. Prisľúbila vrátiť sa k matke a riadne sa o maloletého N. starať. Počas tých dvoch mesiacov, kedy nežila u matky udržiavala s rodinou telefonický kontakt a na malého sa pozerala cez počas videohovorov. T.č. nie je zamestnaná, nemá žiaden príjem živí ju priateľ. Je evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie. V prípade, že by dieťa malo byť zverené do náhradnej starostlivosti starej matky s týmto súhlasila.

5. Stará matka súhlasila s tým, aby v prípade že budú maloletej priznané rodičovské práva bola určená za poručníčku mal. N.. Bola by radšej, keby bolo rozhodnuté takto, až do júna 2020 matka zabezpečovala starostlivosť o dieťa sama a išlo jej to dobre. Je presvedčená, že ju doma udrží a za priateľom neodíde. Pre prípad, že by sa súd rozhodol zveriť maloletého N. do jej náhradnej osobnej starostlivosti s týmto súhlasí. Je riadne zamestnaná v Technických službách mesta, od 9/2019 je práceneschopná, momentálne má podanú žiadosť o invalidný dôchodok, ktorá je v procese rozhodovania. T.č. poberá nemocenskú dávku vo výške 300,- eur mesačne. Býva v nájomnom byte spolu so svojim druhom a jednou dcérou. Má plnú spôsobilosť na právne úkony a je bezúhonná.

6. Z rodného listu mal. N. bolo zistené, že sa narodil dňa 31.01.2020 nevydatej maloletej matke. Otca dieťa nemá určeného. Matka uvádza, že je ním jej súčasný partner, s uznaním otcovstva čakali na výsledok tohto konania.

7. V predmetnej veci bolo vykonané sociálne šetrenie, zo správy UPSVaR zo dňa 01.07.2020 vyplýva, že maloletá matka žila do 11.06.2020 v spoločnej domácnosti s matkou, jej druhom a sestrou v 2 izbovom sociálnom byte. Byt je zariadený potrebám rodiny, mal. N. tu má posteľku, dostatočné množstvo oblečenia, hygienických potrieb a hračiek. Dieťa bolo upravené a javilo sa spokojné. Kojený už nie je, konzumuje normálnu stravu. Je zdravý, absolvoval všetky povinné prehliadky a očkovania. Stará matka uviedla, že už pred tým, ako matka odišla k priateľovi často dieťa opúšťala a odchádzala z domu. Otec dieťaťa malému nič nekupuje ani neplatí žiadne výživné.

8. Podľa § 30 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „ZoR“) rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

9. Podľa § 28 ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

10. Podľa § 29 ods. 1 ZoR súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 1 ZoR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá ZoR pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

13. Podľa § 45 ods. 3 ZoR v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 4 ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 ods. 6 ZoR rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Podľa § 45 ods. 7 ZoR vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. Podľa § 45 ods. 8 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. V prejednávanej súd veci sa súd zaoberal návrhom nepľnoletej matky na priznanie rodičovských práv v rozsahu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že tomuto návrhu nemožno vyhovieť. Sociálnym šetrením aj výsluchom samotnej matky a starej matky maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že matka t.č po dlhšiu dobu konkrétne dva mesiace vôbec nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje dieťa. Domácnosť svojej matky, v ktorej s dieťaťom od jeho narodenia žila opustila 11.06.2020 a odišla bývať k svojmu partnerovi do Trenčína. Počas tejto doby neudržiava s dieťaťom žiaden osobný kontakt, kontakt cez videohovor je pre takto malé dieťa absolútne nepostačujúci. Súd neuveril jej príslubom, že sa vráti do domácnosti matky a bude sa osobne starať o svoje dieťa ani príslubom starej matky, ktorá uviedla, že na toto dohliadne. Podľa výpovede starej matky matka dieťa často opúšťala už pred tým, ako sa odsťahovala, a preto súd dospel jednoznačne k záveru, že maloletá matka nedokáže zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. dieťa tak, aby to bolo v jeho najlepšom záujme. Jej návrh na priznanie rodičovských práv preto zamietol.

21. Vzhľadom na tento záver, sa súd následne zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky pre niektorú z foriem náhradnej starostlivosti o mal. N.H. v zmysle §44 a nasl. ZoR.. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že reálne osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje t.č. stará matka, ktorá spĺňa všetky zákonné podmienky na to, aby jej dieťa mohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, má preto vytvorené všetky potrebné materiálne podmienky a s týmto opatrením súhlasila. Je priama biologická príbuzná dieťaťa a má k nemu vytvorený citový vzťah. Takéto rozhodnutie bude podľa názoru súdu v najlepšom záujme mal. N..

22. Keďže v zmysle zákona o rodine umiestnením do náhradnej starostlivosti vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu nezaniká, rozhodol súd o výživnom pre matku mal. N.. Vzhľadom na momentálne majetkové a príjmové pomery matky a absenciu akéhokoľvek príjmu jej súd určil vyživovaciu povinnosť v zákonom stanovenom minimálnom rozsahu t.j. vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení jej uložil povinnosť platiť túto sumu mesačne na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

23. Nakoľko týmto rozsudkom upravoval súd pomery mal. N. s konečnou platnosťou, rozhodol zároveň o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením tun. súdu č.k. 5P/12/2020-21 zo dňa 07.07.2020.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.